

ТАБЛИЦЯ

пропозицій стейкхолдерів та членів робочої групи до освітньо-професійної програми «Бізнес-економіка»

другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю 051 Економіка

Уманського національного університету 2025 рік

Ініціатор пропозиції	Зміст пропозиції	Обґрунтування пропозиції	Відповіді на пропозицію
Керівник робочої групи, гарант ОПП Ревуцька А.О., члени робочої групи: Осіпова А.А., Смолій Л.В., Ревуцька А.О., Андрусяк Н.О, Мудрак Р.П, Степанюк В.П., Шабатура Т.С.	Оновлення освітньо-професійної програми «Бізнес-економіка» другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю 051 Економіка на 2025 рік, а саме: удосконалення матриці забезпечення програмних результатів навчання та програмних компетентностей відповідними компонентами освітньої програми; зміни послідовності вивчення навчальних дисциплін (ОК).	Об'єднано дисципліну «Методологія наукових досліджень» та «Інтелектуальна власність» під спільною назвою «Методологія та організація наукових досліджень з основами інтелектуальної власності»; перейменовано навчальну дисципліну «Інформаційні технології в бізнесі» на «Цифрові технології в управлінні економічними процесами»; вивчення вітчизняного та іноземного досвіду, що зводилося до відповідного відображення в ПРН, у переліку обов'язкових та вибіркових навчальних дисциплін, обсягу освітніх компонентів.	Пропозицію враховано. (Протокол №1 від 28 листопада 2024 року). Внести пропозиції, висловлені в обговоренні, до проєкту освітньо-професійної програми «Бізнес-економіка» другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю 051 Економіка. Представити проєкт оновленої освітньо-професійної програми до обговорення на сайті УНУС з 1 грудня 2024 р. по 1 січня 2025 р.
Керівник робочої групи, гарант ОПП Ревуцька А.О., член робочої групи Крутас Б.О.	Аналіз підсумків опитувань учасників освітнього процесу, які здійснювалися відділом моніторингу якості освіти УНУС з	Крутас Б.О. ознайомив присутніх з результатами опитування здобувачів освіти, що навчаються на ОПП «Бізнес-економіка». За	Пропозицію враховано. (Протокол №1 від 28 листопада 2024 року).

	метою аналізу якості організації освітньої діяльності, надання освітніх послуг, удосконалення та оновлення освітньо-професійної програми.	результатами опитування з'ясовано, що в університеті забезпечено належний рівень освітньої, організаційної, інформаційної, соціальної та консультативної підтримки здобувачів вищої освіти, що навчаються на другому (магістерському) рівні вищої освіти ОПП «Бізнес-економіка». З метою постійного удосконалення якості освітнього процесу доцільно реалізувати наступні заходи: 1. Постійне підвищення якості вищої освіти, удосконалення освітньої програми, орієнтованої на вимоги ринку праці. 2. Організація зустрічі з психологом чи професіоналом-практиком по темі особистої неорганізованості здобувачів. 3. Продовжити практику щорічного опитування студентів щодо їх задоволеності освітньою програмою та якістю освітніх послуг. Відстежувати позитивну динаміку і виявляти слабкі чи проблемні зони для своєчасної реакції.	Взяти до уваги рекомендації відділу моніторингу якості вищої освіти УНУС та врахувати їх при організації освітнього процесу за ОПП «Бізнес-економіка» на 2024-2025 навчальний рік.
--	--	---	---

		4. Враховувати пропозиції здобувачів вищої освіти для поліпшення якості навчання та викладання в Університеті. З метою покращення рівня задоволеності студентів викладанням навчальних дисциплін, організацією освітнього процесу та умов навчання можна запропонувати такі рекомендації: 1) Посилити практичну складову навчального процесу, організовуючи більше практичних занять на виробництві та залучаючи фахівців-практиків до викладання. Для покращення засвоєння складних тем доцільно збільшити час, що відводиться на їх розгляд під час занять, а також забезпечити доступність навчальних матеріалів, що сприяють самостійному опрацюванню. 2) Продовжувати використовувати інтерактивні методи навчання, такі як презентації, дискусії, квести, ділові ігри, що підвищують інтерес до навчання. Викладачам доцільно звернути увагу на індивідуальний	
--	--	--	--

		підхід до студентів, мотивуючи їх через заохочення, додаткові біли, чітке формування перспектив та підтримку позитивної атмосфери під час занять. Пропонувати нестандартні індивідуальні заняття, спрямовані на розвиток творчих, комунікативних та дослідницьких навичок. 3) Посилити роботу над підвищенням рівня компетентностей кожного викладача і розвитком його професійної майстерності. Використовуючи новітні підходи викладання. 4) Зменшити обсяг матеріалу для самостійного опитування та своєчасно надавати необхідні ресурси студентам. Посилити акцент на використання інноваційних технологій у навчальному процесі, зокрема інтерактивних платформ для дистанційного навчання. 5) Активізувати наукову роботу студентів, залучати їх до різних видів наукової діяльності. 6) У процесі навчання підтримувати прозору систему оцінювання знань студентів із	
--	--	---	--

		чіткими критеріями та зрозумілими вимогами, що сприятиме об'єктивності та довірі до викладачів. Організувати додаткові тренінги та заходи для розвитку soft skills студентів, включаючи критичне мислення, командну роботу та комунікацію.	
Керівник робочої групи, гарант ОПП Ревуцька А.О., члени робочої групи	Про зміни в складі робочої групи з розробки ОПП «Бізнес-економіка».	Залучення нового члена проєктної групи, здобувача вищої освіти до проєктування ОПП	Пропозицію враховано. (Протокол №1 від 28 листопада 2024 року). Вивести зі складу робочої групи з розробки ОПП «Бізнес-економіка» здобувача вищої освіти Крутаса Б.О., натомість включити Рудь К.С., здобувача другого (магістерського) рівня вищої освіти.
Керівник робочої групи, гарант ОПП Ревуцька А.О.	Аналіз звіту про результати акредитаційної експертизи освітньої програми «Економіка» другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю 051 Економіка, галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки.	Гарант ОПП «Бізнес-економіка» Ревуцьку А.О., яка ознайомила присутніх із звітом про результати акредитації даної програми, та зачитала висновок щодо відповідності критеріям. Окремо гарант зупинилася на недоліках, які були виявлені під час акредитації: 1) Мета ОП «Бізнес-економіка» не відображає її специфіку та унікальність.	Пропозицію враховано. (Протокол №1 від 28 листопада 2024 року). Прийняти інформацію до відома, відмічені експертною групою недоліки усунути у встановлені терміни та обговорити на наступних засіданнях робочої групи.

		2) ОП “Бізнес-економіка” є незбалансованою у частині обсягу навчального навантаження за семестрами та роками навчання. 3) У матриці забезпечення ПРН ОК та матриці забезпечення програмних компетентностей ОК мають місце певні технічні помилки, неточності, неузгодженості, що потребують корегування. 4) У анотаціях до вибірових ОК відсутня інформація щодо їх обсягу (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи), форм контролю, семестру та НПП, які будуть забезпечувати викладання. 5) В УНУС відсутня практика аналізу результатів опитування здобувачів щодо форм і методів навчання, якості викладання у розрізі кожної ОК після її вивчення. 6) Процедура визнання результатів неформальної освіти є складною для реалізації здобувачами. 7) Недостатній рівень проінформованості здобувачів вищої освіти щодо можливостей	
--	--	--	--

		міжнародної мобільності, що створені в Університеті, процедури ліквідації академічної заборгованості. 8) На ОП “Бізнес-економіка” використовується вузький перелік спеціального програмного забезпечення, зокрема програм, що базуються на технології штучного інтелекту (ШІ), програм із відкритим кодом. 9) Положення про гаранта ОП потребує актуалізації, приведення у відповідність до положення про порядок розробки, затвердження та періодичного перегляду освітньої програми в УНУС, ліцензійних умов. Також гарант ознайомила присутніх з рекомендаціями, наданими експертною групою: 1) Відобразити унікальність ОП, що знаходить прояв в ОК, СК та ПРН, узгоджується із особливостями позиціонування УНУС, в меті ОП «Бізнес-економіка» (до вересня 2025 року). 2) Збалансувати ОП «Бізнес-економіка» у частині обсягу навчального навантаження за семестрами та роками навчання -	
--	--	--	--

		30 кредитів ЄКТС кожний семестр (до вересня 2025 року). 3) Усунути технічні помилки, неточності та неузгодженості в матриці забезпечення ПРН ОК та матриці забезпечення програмних компетентностей ОК - узгодити ОК та закріплені за ними СК та ПРН, визначити форму контролю за ОК 13 в навчальних планах (до вересня 2025 року). 4) Запровадити практику аналізу результатів опитування здобувачів щодо форм і методів навчання, що застосовуються, якості викладання у розрізі кожної ОК після її вивчення (до червня 2025 р.). 5) Забезпечити інформування здобувачів щодо процедури ліквідації академічної заборгованості, можливостей міжнародної та внутрішньої мобільності, що створені в Університеті (на постійній основі). 6) Запровадити практику використання можливостей безкоштовних сервісів, наприклад, Google Form та Google Drive в межах Google Workspace для автоматизації процесу збору	
--	--	--	--

		необхідних документів від здобувачів, що підтверджують факт проходженню курсів неформальної освіти (до червня 2025 р.). 7) Актуалізувати, привести у відповідність до Положення про порядок розробки, затвердження та періодичного перегляду освітньої програми в УНУС, ліцензійних умов положення про гаранта ОП (до червня 2025 р.). 8) Розширити: зміст анотацій до вибірових ОК, додавши інформацію щодо їх обсягу (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи), форми контролю, семестру та НПП, які будуть забезпечувати викладання (до березня 2025 року); перелік спеціального програмного забезпечення, зокрема програм, що базуються на технології штучного інтелекту (ШІ), програм із відкритим кодом, що використовуються на ОП «Бізнес-економіка» (до вересня 2025 р.). 9) Розглянути можливість: запровадження дайджесту актуальних онлайн-курсів від	
--	--	---	--

		провідних університетів Європи та освітніх платформ, що корелюють із ОК ОП «Бізнес-економіка» (до вересня 2025 р.); створення «інституту тьюторства» для психологічної, емоційної підтримки та комплексної інтеграції до студентського колективу з метою комплексної реалізації завдань визначених пунктом 11 Порядку організації інклюзивного навчання у закладах вищої освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 10 липня 2019 р. № 635 (до червня 2025 р.); залучення здобувачів освіти, зокрема з особливими освітніми потребами, до регулярного моніторингу стану інфраструктури через створення студентської моніторингової групи при студентській раді ЗВО з метою безперервного покращення у форматі «тактичного урбанізму» (маленькі, точкові зміни середовища, що не потребують значних капіталовкладень) (до вересня 2025 р.); активнішого залучення зарубіжних вчених до реалізації ОП «Бізнес-економіка», зокрема через проведення ними	
--	--	---	--

		відкритих лекцій, майстер-класів тощо (до вересня 2025 р.).	
Керівник робочої групи, гарант ОПП Ревуцька А.О.	Розгляд результатів громадського обговорення проєкту освітньо-професійної програми «Бізнес-економіка» другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю 051 Економіка в галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки на 2024 р. Рецензії на ОПП надали: - Наталя МИТИЛЕНКО – д.е.н., професор, академік АЕН України, директор Інженерного навчального інституту ім. Ю.М. Потебні Запорізького Національного університету. Рецензент вважає, що ОПП «Бізнес-економіка» є актуальною та своєчасною, яка пропонує комплексний підхід до підготовки фахівців з економіки та управління бізнесом і враховує не лише сучасні вимоги роботодавців, а і повною мірою спрямована на формування майбутнього ринку праці, який зорієнтований на повоєнну відбудову України»; Ірина БАНЄВА – д.е.н., професор кафедри готельно-ресторанної	Члени робочої групи Осіпова А.А. та Мудрак Р.П. з пропозицією взяти до уваги інформацію рецензентів щодо удосконалення проєкту ОПП «Бізнес-економіка», а також внести до каталогу вибіркових дисциплін навчальну дисципліну «Етика бізнесу та соціальна відповідальність», яка була запропонована д.е.н., професором кафедри готельно-ресторанної справи та організації бізнесу Миколаївського національного аграрного університету Іриною БАНЄВОЮ. Виступила Андрусак Н.О. з пропозицією підтримати Миколу КОРОТЄЄВА, к.е.н., доцента кафедри підприємництва та бізнес-технологій та об'єднати навчальні дисципліни «Методологія наукових досліджень» та «Інтелектуальна власність» у єдиний інтегрований курс під назвою «Методологія та організація наукових досліджень з основами інтелектуальної власності».	Пропозицію враховано. (Протокол №2 від 28 лютого 2025 року). Відповідно до рекомендацій стейкхолдерів по ОПП «Бізнес-економіка» ухвалили: 1. Прийняти до уваги позитивний аналіз ОПП у рецензіях та відгуках Наталі МИТИЛЕНКО, Ірини БАНЄВОЇ, Юлії ГЕРАСИМЕНКО щодо відповідності сучасним вимогам роботодавців і придатності випускників ОПП «Бізнес-економіка» до працевлаштування. 2. Відповідно до рекомендацій д.е.н., професора кафедри готельно-ресторанної справи та організації бізнесу Миколаївського національного аграрного університету Ірини БАНЄВОЇ внести до каталогу вибіркових дисциплін навчальну дисципліну «Етика бізнесу та соціальна відповідальність». 3. Відповідно до рекомендацій к.е.н., доцента кафедри підприємництва та бізнес-технологій Миколи

	справи та організації бізнесу Миколаївського національного аграрного університету. Авторка рецензії рекомендує розглянути можливість вивчення здобувачами ОК Етика бізнесу та соціальна відповідальність так як у нинішніх високодинамічних умовах розвитку цивілізації необхідно врахувати людські та соціальні аспекти впливу бізнесу на працівників, споживачів, а також сприяти вирішенню проблем суспільства в цілому (рецензія додається до протоколу). - Юлія ГЕРАСИМЕНКО – д.е.н., професорка, завідувач кафедри педагогіки, психології та менеджменту Білоцерківського інституту неперервної професійної освіти ДЗВО «Університет менеджменту освіти» НАПН України. В рецензії авторка відзначила, що елементи ОПП «Бізнес-економіка» спільно враховують єдиний концепт та логіку, обладнані виваженою модельною структурою, яка загалом визначає її зміст, мету та організацію на досягнення конкретних навчальних	Виступила Шабатура Т. С. у підтримку пропозиції Людмили СМОЛІЙ щодо перейменування навчальної дисципліни «Інформаційні технології в бізнесі» на «Цифрові технології в управлінні бізнес-процесами». Перейменування дисципліни на «Цифрові технології в управлінні бізнес-процесами» сприятиме формуванню сучасних, затребуваних фахівців, які здатні ефективно впроваджувати й використовувати цифрові технології для оптимізації бізнесу. Виступив Отенія М.Р. з пропозицією підтримати Зою НЕПОЧАТЕНКО, викладача-стажиста кафедри економіки щодо заміни навчальної дисципліни «Бізнес-комунікації іноземними мовами» на «Ділова комунікація іноземною мовою». Нова дисципліна «Ділова комунікація іноземною мовою» краще узгоджується з відповідними ПРН, які передбачають формування у здобувачів умінь і навичок ефективної усної та письмової комунікації в міжнародному діловому середовищі.	КОРОТЄЄВА об'єднати навчальні дисципліни «Методологія наукових досліджень» та «Інтелектуальна власність» у навчальний курс під назвою «Методологія та організація наукових досліджень з основами інтелектуальної власності». 4. Відповідно до пропозиції Людмили СМОЛІЙ перейменувати навчальну дисципліну «Інформаційні технології в бізнесі» на «Цифрові технології в управлінні бізнес-процесами». 5. Відповідно до рекомендацій викладача-стажиста кафедри економіки Зою НЕПОЧАТЕНКО замінити навчальну дисципліну «Бізнес-комунікації іноземними мовами» на «Ділова комунікація іноземною мовою».
--	--	---	---

	результатів. Формування майбутніх компетентних магістрів з економіки підтримується міждисциплінарним підходом у багатьох предметах, а також розширеним набором різноманітних форм і методів навчання. Ці засоби сприяють підвищенню активності студентів у процесі навчання. Пропозицію, висвітлену під час громадського обговорення проєкту ОПП «Бізнес-економіка» на веб-сайті відділу моніторингу якості освіти УНУС: 1. Микола КОРОТЄСВ, к.е.н., доцент кафедри підприємництва та бізнес-технологій, запропонував об'єднати навчальні дисципліни «Методологія наукових досліджень» та «Інтелектуальна власність» у єдиний інтегрований курс під назвою «Методологія та організація наукових досліджень з основами інтелектуальної власності». 2. Людмила СМОЛІЙ внесла пропозицію щодо перейменування навчальної дисципліни «Інформаційні технології в		
--	--	--	--

	бізнесі» на «Цифрові технології в управлінні бізнес-процесами» для магістрів спеціальності 051 «Економіка», зазначивши, що така дисципліна більш повно відповідатиме сучасним вимогам до освіти, розвитку бізнесу та технологій. 3. Зоя НЕПОЧАТЕНКО, викладач-стажист кафедри економіки, запропонувала у межах удосконалення освітньої програми другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю 051 «Економіка» галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки» замінити навчальну дисципліну «Бізнес-комунікації іноземними мовами» на «Ділова комунікація іноземною мовою»		
Керівник робочої групи, гарант ОПП Ревуцька А.О.	Про продовження реалізації освітньої програми відповідно змін у Переліку назв галузей знань та спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої та фахової передвищої освіти. Відповідно до змін гарант запропонувала нову назву ОПП «Економіка».	Андрусак Н.О., яка підтримала гаранта та запропонувала підтвердити відповідність освітньої програми «Економіка» другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності С1 Економіка галузі знань С Соціальні науки, журналістика та інформатика до Постанови Кабінету Міністрів України «Про внесення змін до переліку галузей	Пропозицію враховано. (Протокол №2 від 28 лютого 2025 року). Встановити, що освітня програма «Економіка» другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності С1 Економіка галузі знань С Соціальні науки, журналістика та інформатика (відповідно до Постанови Кабінету Міністрів України «Про

		знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої та фахової передвищої освіти» від 30 серпня 2024 р. №1021.	внесення змін до переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої та фахової передвищої освіти» від 30 серпня 2024 р. №1021) відповідає освітній програмі «Бізнес-економіка» другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності 051 Економіка галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки (спеціальності відповідно до Постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої та фахової передвищої освіти» від 29 квітня 2015 р. №266). Продовжити реалізацію освітньої програми відповідно змін у Переліку назв галузей знань та спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої та фахової передвищої освіти.
Керівник робочої групи, гарант ОПП Ревуцька А.О., члени робочої групи	Про виконання рішення, ухваленого робочою групою із розробки освітньо-професійної програми «Бізнес-економіка»	Гарант ОП «Економіка» Ревуцька А.О., проінформувала про хід виконання рішення, ухваленого у робочою групою із розробки	Пропозицію враховано. (Протокол №2 від 28 лютого 2025 року).

	другого рівня вищої освіти (магістр) за спеціальністю 051 Економіка (протокол № 1 від 28 листопада 2024 року) щодо усунення недоліків за результатами проходження акредитації.	освітньо-професійної програми «Бізнес-економіка» другого рівня вищої освіти (магістр) за спеціальністю 051 Економіка (протокол № 1 від 28 листопада 2024 року) щодо усунення недоліків за результатами проходження акредитації, а саме: - Робочою (проектною) групою під час перегляду ОП та навчального плану на 2025-2026 навчальний рік було внесено зміни щодо рівномірного розподілу кредитів ЄКТС (по 30 кредитів на семестр) та 15 аудиторних годин у тижневому навантаженні здобувачів у першому семестрі, 16 аудиторних годин – у другому семестрі, 14 аудиторних годин - у третьому семестрі. Також у навчальному плані для ОК 13 Підготовка та публічний захист кваліфікаційної роботи відповідно до рекомендацій експертів зазначено форму контролю. - В освітній програмі доопрацьовано структурно-логічну схему програми, відображаючи пререквізити та постреквізити вивчення ОК за семестрами. Також	Інформацію про виконання рішення, ухваленого робочою групою за результатами акредитації освітньо-професійної програми «Бізнес-економіка» другого рівня вищої освіти за спеціальністю 051 Економіка (протокол № 1 від 28.11.2024), взяти до відома. Засвідчити, що виявлені під час акредитаційної експертизи недоліки усунені. Рекомендувати оновлену редакцію освітньої програми до затвердження у встановленому порядку. Визнати рішення робочої групи, викладене у протоколі № 1 від 28.11.2024, таким, що виконано в повному обсязі.
--	---	---	---

		проаналізовано та усунуто неточності й неузгодженості в матриці забезпечення програмних результатів навчання ОК та матриці забезпечення програмних компетентностей ОК, зокрема узгоджено та закріплено за ними СК та ПРН. - Зміст анотацій до вибірових ОК формується на основі принципів академічної свободи університету. Вважаємо, що надана інформація є достатньою для здобувачів, що надає можливість зробити обґрунтований вибір дисциплін. Однак, враховуючи рекомендації експертної групи, порушено клопотання про надання здобувачам доступу в автоматизованій системі управління (АСУ) до детальної інформації про вибірові освітні компоненти, включаючи їх обсяг у кредитах ЄКТС, форму контролю та кафедру, де викладається дисципліна. - В Університеті регулярно проводить опитування здобувачів щодо якості освітнього процесу, зокрема форм і методів навчання,	
--	--	--	--

		що застосовуються. З метою забезпечення зворотного зв'язку та моніторингу якості викладання в розрізі кожної ОК після її вивчення на веб-сторінці відділу моніторингу якості освіти доступна відповідна «Анкета оцінювання якості викладання дисципліни (Викладач очима студента)», яку можна заповнити за посиланням: http://surl.li/ynazzo. У переліку запитань анкети вказуються назва ОК та прізвище викладача, який забезпечує її викладання. - Результати проведеного аналізу відображаються у звітності з анкетування відділу моніторингу якості освіти, обговорюються та враховуються під час удосконалення освітнього процесу, що забезпечує якісний зворотний зв'язок. - На ОП «Бізнес-економіка» використовується спеціалізоване програмне забезпечення, яке відповідає освітнім цілям та потребам здобувачів освіти. Під час добору програмного забезпечення орієнтуємося на функціональність, зручність і	
--	--	---	--

		доступність, включаючи безкоштовні ресурси з відкритим кодом і технологіями ІІІ.	
--	--	--	--